

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
КОМПЛАЄНС-МЕНЕДЖМЕНТ
підготовки магістра
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D5 Маркетинг
освітньо-професійної програми Маркетинг та міжнародна логістика

Силабус освітнього компонента КОМПЛАСНС-МЕНЕДЖМЕНТ підготовки магістра галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D5 Маркетинг, за освітньо-професійною програмою Маркетинг та міжнародна логістика

Розробник: Ірина Волинець, доцент кафедри менеджменту, кандидат економічних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Інна МИЛЬКО

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту
протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМЮК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D5 Маркетинг Маркетинг та міжнародна логістика, другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Лекції 10 год.
		Практичні 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Волинець Ірина Григорівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон 0661755785

Електронна пошта: irina.volynets@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Комплаєнс-менеджмент» належить до циклу вибірових освітніх компонентів, спрямований на здобуття знань, необхідних для дотримання законодавства та нормативних вимог, підвищення ефективності управління ризиками організації та формування етичної і відповідальної корпоративної культури.

Предметом вивчення освітнього компонента «Комплаєнс-менеджмент» є система теоретичних підходів, принципів, методів та інструментів організації й функціонування комплаєнс-контролю в суб'єктах господарювання, спрямованого на забезпечення дотримання вимог законодавства, міжнародних стандартів, внутрішніх корпоративних політик та етичних норм у процесі управлінської та господарської діяльності.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета викладання освітнього компонента – формування у здобувачів вищої освіти системних знань про теоретико-методичні засади та практичні механізми комплаєнс-менеджменту, а також набуття компетентностей, необхідних для розроблення, впровадження та моніторингу ефективних систем комплаєнсу в організаціях різних сфер діяльності.

Основними **завданнями** освітнього компонента є засвоєння теоретичних знань із сутності та еволюції концепції комплаєнсу в сучасному корпоративному управлінні; міжнародних та національних стандартів і регуляторних вимог у сфері комплаєнс-менеджменту; методів ідентифікації, оцінювання та мінімізації ризиків недотримання законодавчих, етичних і корпоративних норм; процедур внутрішнього контролю, моніторингу та аудиту комплаєнс-систем.

3. Soft skills, що формуються в процесі вивчення освітнього компонента «Комплаєнс-менеджмент»: критичне та логічне мислення, навички нестандартного мислення, вміння

працювати з інформацією, стресостійкість, здатність приймати рішення в нестандартних умовах, адаптивність.

Освітній компонент «Комплаєнс-менеджмент» сприяє досягненню таких **Цілей сталого розвитку**:

ЦСР 8: Гідна праця та економічне зростання. Комплаєнс-системи сприяють створенню безпечних і справедливих умов праці, запобігають дискримінації та порушенням трудових прав.

ЦСР 12: Відповідальне споживання та виробництво. Комплаєнс-контроль підтримує дотримання екологічних стандартів, правил безпеки продукції, соціальної відповідальності постачальників.

ЦСР 16: Мир, справедливість та сильні інститути. Головна функція комплаєнсу – забезпечення прозорості, протидії корупції, шахрайству й порушенням законодавства.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Тема 1. Основи комплаєнс-менеджменту. Комплаєнс-функція: структура, повноваження та взаємодія з іншими підрозділами	22	2	2	17	1	О (1), Т (2), ПЗ (7) / 16
Тема 2. Нормативно-правова база та правові вимоги	23	2	2	18	1	О (1), Т (2), ПЗ (7) / 16
Тема 3. Оцінка ризиків та інструменти комплаєнсу	23	2	2	17	2	О (1), Т (2), ПЗ (7) / 16
Тема 4. Кодекс етики та корпоративна культура доброчесності	26	2	4	18	2	О (1), Т (2), ПЗ (7) / 26
Тема 5. Розробка та впровадження політики комплаєнсу та оцінка її ефективності	26	2	4	18	2	О (2), Т (2), ПЗ (8) / 26
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з рекомендованою літературою.
3. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
4. Контрольна перевірка знань за запитаннями для самоконтролю.

Перелік питань, які виносяться на самостійне опрацювання

Назва теми	Питання, які виносяться на самостійне опрацювання	К-ть год
Тема 1. Основи комплаєнс-менеджменту. Комплаєнс-функція: структура, повноваження та взаємодія з іншими підрозділами	1. Основні завдання та принципи комплаєнс-менеджменту. 2. Роль та компетенції комплаєнс-офіцера. 3. Взаємодія комплаєнс-підрозділу з іншими структурними одиницями організації.	17
Тема 2. Нормативно-правова база та правові вимоги	1. Міжнародні та національні нормативно-правові акти у сфері комплаєнс-менеджменту. 2. Особливості регуляторних вимог у різних галузях. 3. Юридична та персональна відповідальність у сфері комплаєнсу.	18
Тема 3. Оцінка ризиків та	1. Етапи ідентифікації та оцінки комплаєнс-ризиків.	17

інструменти комплаєнсу	2. Інструменти комплаєнс-контролю для мінімізації ризиків. 3. Превентивні та реактивні заходи у системі комплаєнсу.	
Тема 4. Кодекс етики та корпоративна культура доброчесності	1. Основні складові корпоративного кодексу етики. 2. Вплив корпоративної культури на ефективність комплаєнс-системи. 3. Методи оцінювання рівня доброчесності та етичності у корпоративному середовищі.	18
Тема 5. Розробка та впровадження політики комплаєнсу та оцінка її ефективності	1. Етапи розробки політики комплаєнсу. 2. Критерії ефективності впровадженої комплаєнс-політики. 3. Методи внутрішнього контролю та аудиту комплаєнс-програм.	18
Разом		88

IV. Політика оцінювання

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 року (<https://salo.li/6DB8307>).

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо деделайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання

усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмової відповіді на одне теоретичне питання (30 балів) та розв'язку двох ситуаційних вправ – по 35 балів кожне). Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на залік

1. Теоретичні засади формування концепції комплаєнс-менеджменту.
2. Сутнісні характеристики та функціональне призначення комплаєнс-системи.
3. Принципи організації та реалізації комплаєнс-функції в корпоративному управлінні.
4. Інституційна роль комплаєнс-менеджменту в структурі корпоративного управління.
5. Компетентнісний профіль та повноваження комплаєнс-офіцера.
6. Організаційно-структурна побудова комплаєнс-підрозділу.
7. Функціональна взаємодія комплаєнс-підрозділу з внутрішнім аудитом.
8. Функціональна взаємодія комплаєнс-підрозділу з юридичною службою.
9. Міжнародні нормативно-правові стандарти у сфері комплаєнс-менеджменту.
10. Антикорупційне законодавство як нормативна основа комплаєнс-менеджменту.
11. Юридична відповідальність суб'єктів господарювання за порушення комплаєнс-вимог.
12. Персональна відповідальність керівників та посадових осіб за недотримання комплаєнс-політик.
13. Теоретико-методичні засади класифікації комплаєнс-ризиків.
14. Методологія ідентифікації комплаєнс-ризиків у корпоративному середовищі.
15. Методи та моделі кількісної й якісної оцінки комплаєнс-ризиків.
16. Превентивні заходи як складова системи управління комплаєнс-ризиками.
17. Реактивні заходи як інструмент реагування на комплаєнс-порушення.
18. Система контролю та моніторингу ризиків у комплаєнс-менеджменті.
19. Внутрішньокорпоративні процедури управління ризиками комплаєнсу.
20. Роль інтегрованого ризик-менеджменту у забезпеченні ефективності комплаєнс-системи.
21. Теоретичні засади формування корпоративного кодексу етики.
22. Структурно-змістові елементи корпоративного кодексу етики.
23. Корпоративна культура як чинник результативності комплаєнс-системи.
24. Етичні стандарти у системі сучасного корпоративного управління.
25. Принципи доброчесності у функціонуванні бізнес-організацій.
26. Методи формування та підтримки корпоративної культури доброчесності.
27. Методологічні підходи до оцінювання рівня етичності та прозорості організаційної діяльності.
28. Теоретичні основи формування політики комплаєнсу.
29. Етапи та методи розробки політики комплаєнсу в організації.
30. Організаційні механізми впровадження політики комплаєнсу.
31. Система навчання персоналу як складова впровадження комплаєнс-політик.
32. Критерії та показники оцінювання ефективності комплаєнс-політики.
33. Інструменти внутрішнього контролю у сфері комплаєнс-менеджменту.
34. Роль внутрішнього аудиту в оцінюванні ефективності комплаєнс-програм.
35. Сучасні тенденції вдосконалення політик і процедур комплаєнс-менеджменту.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. З 2025 року запрацює система управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками) в ДПС. Дебет-кредит, веб-сайт. URL: <https://news.dtkr.ua/law/inspections/92061-z-2025-roku-zapraciuje-sistemaupravlinnia-podatkovimi-rizikami-komplajens-rizikami-v-dps>.

2. Комплаєнс-менеджер: хто це, чим займається та чому зростає попит на його послуги. URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/komplajens-menedzher>

3. Маковоз О., Коваль Д. Теоретичні основи визначення поняття «комплаєнс менеджмент». *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*. 2023. № 17 (34). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-17\(34\)-14](https://doi.org/10.33296/2707-0654-17(34)-14).

4. Тенденції комплаєнсу 2025 року: як компанії не втратити і залишитися попереду. LIGA ZAKON, веб-сайт. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/233025_tendents-komplansu-2025-rokuyak-kompan-ne-vtratiti-zalishitisya-poperedu.

5. Українські компанії почали впроваджувати комплаєнс-контроль. Що це і навіщо? YouControl. URL: <https://youcontrol.com.ua/articles/komplajenskontrol-shcho-tse-i-navishcho/>.

6. Управління ризиками: Навчальний наочний посібник [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» / М. О. Кравченко, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 18 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/43528/1/Upravlinnia-ryzykamy_NavchNaochPosib.pdf